

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Логістична інфраструктура»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Логістика

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.21 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.09.21 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.09.21 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від
31.08.2021 № 1

Розробники: викладач циклової комісії економіки та управління, к.е.н.,
спеціаліст вищої категорії, Юденко Є.В.

Рецензенти:

1. Голова циклової комісії економіки та управління, к. е. н., спеціаліст
вищої категорії, викладач – методист, Цимбалістова О.А.
2. Професор кафедри логістики НАУ, доктор економічних наук,
професор, експерт Українського логістичного альянсу (УЛА) Смерічевська С.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма обов'язкової навчальної дисципліни складена відповідно до освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти «Логістика».

Логістична інфраструктура – комплекс установ, підприємств логістичної системи, що виконують певні функції у розвитку та відтворенні логістичних процесів.

Навчальна дисципліна «Логістична інфраструктура» - це одна із нормативних професійно-орієнтованих дисциплін підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Логістика».

Об'єкт і предмет дисципліни: є інфраструктура логістичних систем.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна вивчається на основі базової загальнооекономічної та правової підготовки студентів, міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких навчальних дисциплін, «Основи логістики та управління ланцюгами поставок», «Правове забезпечення логістики». Виступає базою для вивчення дисциплін: «Економіка логістики», «Транспортна логістика», «Логістичне обслуговування», «Проектування логістичних процесів».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Логістична інфраструктура: сутність, складові.
2. Об'єкти транспортної інфраструктури.
3. Інфраструктура автомобільного транспорту.
4. Інфраструктура залізничного транспорту.
5. Інфраструктура водного транспорту.
6. Інфраструктура повітряного транспорту.
7. Інфраструктура трубопровідного транспорту.
8. Транспортні термінали і центри консолідації вантажопотоків.
9. Складська інфраструктура.
10. Інфраструктура системи пакування та маркування.
11. Інфраструктура контейнерних перевезень.
12. Маніпуляційне обладнання.
13. Інформаційна інфраструктура.
14. Інфраструктура обслуговування зовнішньоторговельних операцій.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Логістична інфраструктура» є формування компетентності щодо функціонування логістичної інфраструктури на макро-, мезо- та мікро рівні.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Логістична інфраструктура» є :

1. Формування теоретичної бази щодо функціонування об'єктів логістичної інфраструктури.

2. Опанування навичками визначення основних параметрів об'єктів логістичної інфраструктури та ефективність їх використання.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

1. Визначення логістичної інфраструктури;
2. Логістичну інфраструктуру макро-, мезо- та мікрологістичних систем;
3. Світові тенденції розвитку логістичної інфраструктури;
4. Матеріально-технічну базу видів транспорту;
5. Технологію перевезень різними видами транспорту;
6. Недоліки та переваги видів транспорту, області використання;
7. Матеріально-технічну базу об'єктів обслуговування матеріального потоку;
8. Інфраструктуру контейнерних перевезень, види маніпуляційного обладнання, пакувальної
9. Інфраструктури та умови їх використання;
10. Матеріально-технічну базу інформаційної підсистеми логістичних систем;
11. Об'єкти фінансової інфраструктури та їх роль в обслуговування матеріальних потоків;
12. Інфраструктуру обслуговування зовнішньоторговельних операцій.

вміти:

1. Аналізувати логістичну інфраструктуру на макро-, мезо- та мікро рівні;
2. Визначити витрати на перевезення вантажу різними видами транспорту;
3. Організувати процес підготовки вантажу до транспортування;
4. Визначити основні параметри об'єктів логістичної інфраструктури, їх пропускну спроможність та ефективність використання.

1.4. Форма підсумкового контролю (екзамен)

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 3 кредитів ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-7	Здатність спілкуватися іноземною мовою
Спеціальні компетентності (СК)	СК-8	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом
	СК-16	Здатність ставити і вирішувати завдання з

		управління матеріальними та супутніми потоками в логістичних системах, синхронізації, координації та інтеграції логістичних процесів у функціональних областях логістики
	СК-17	Здатність до організації закупівель матеріальних ресурсів та збуту готової продукції, логістичної підтримки виробничих та допоміжних процесів, управління запасами, транспортуванням і вантажопереробкою (у тому числі за участю авіаційного транспорту), складуванням та наданням логістичного сервісу (у тому числі в логістичних центрах на базі аеропортів, карго-сіті; підприємств авіаційного сервісу).
	СК-20	Уміння аналізувати і моделювати логістичні та бізнес-процеси в ланцюгах поставок, процеси логістичного обслуговування споживачів, визначати оптимальні рівні логістичного сервісу та укладати договори на комплексне логістичне обслуговування клієнтів.

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема №1. Логістична інфраструктура: сутність, складові.

Визначення логістичної інфраструктури. Роль логістичної інфраструктури в обслуговуванні глобальних і регіональних товарних потоків. Світові тенденції розвитку логістичної інфраструктури. Логістична інфраструктура макро-, мезо- та мікрологістичних систем. Складові логістичної інфраструктури. Проблеми взаємодії різних об'єктів інфраструктури.

Тема №2. Об'єкти транспортної інфраструктури.

Роль транспорту в економіці країни. Функції транспортування. Класифікація видів транспорту та їх роль в обслуговуванні товарних потоків. Транспортно-логістичні системи на макро- та макрорівнях. Світові тенденції розвитку транспортних систем.

Тема №3. Інфраструктура автомобільного транспорту.

Характеристика матеріально-технічної бази автомобільного транспорту. Мережа автомобільних шляхів. Розрахунок пропускної спроможності шляхів. Автотранспортні термінали, їх характеристика, пропускна спроможність та ефективність використання. Автотранспортні засоби, їх класифікація та техніко-економічні характеристики. Показники ефективності використання автотранспортних засобів.

Тема №4. Інфраструктура залізничного транспорту.

Характеристика матеріально-технічної бази залізничного транспорту. Мережа залізничних колій. Розрахунок пропускної спроможності залізниці. Залізничні станції, вокзали, сервісні центри: їх характеристика, пропускна здатність та ефективність використання. Рухомий склад, його класифікація та техніко-економічні характеристики. Показники ефективності використання залізничних вагонів.

Тема №5. Інфраструктура водного транспорту.

Характеристика матеріально-технічної бази водного транспорту. Розрахунок пропускної спроможності портів. Морські (річкові) порти (вокзали), паромна транспортно-технологічна система: їх характеристика, пропускна спроможність та ефективність використання. Рухомий склад, класифікація і техніко-економічні характеристики. Показники ефективності використання водних транспортних засобів.

Тема №6. Інфраструктура повітряного транспорту.

Характеристика матеріально-технічної бази повітряного транспорту. Повітряні шляхи, їх пропускна спроможність. Авіаційні термінали, їх характеристика, пропускна спроможність та ефективність використання. Повітряні транспортні засоби, їх класифікація, техніко-економічні характеристики та показники ефективності використання.

Тема №7. Інфраструктура трубопровідного транспорту.

Характеристика матеріально-технічної бази трубопровідного транспорту. Мережа трубопровідних шляхів, розрахунок їх пропускної спроможності. Показники ефективності використання трубопроводу.

Тема №8. Транспортні термінали і центри консолідації вантажопотоків.

Загальна характеристика логістичних центрів. Загальна характеристика мережі логістичних центрів. Загальна характеристика інфраструктури дистрибуції товарів: розподільчі центри; мультимодальні термінали, хаби.

Тема №9. Складська інфраструктура.

Функціональні особливості об'єктів складської інфраструктури на мікро-, мезо- та макрорівні; їх роль та місце у логістичній системі. Інфраструктурні об'єкти складу. Складське обладнання: види, призначення, технічні характеристики.

Тема №10. Інфраструктура системи пакування та маркування.

Сутність тари та упаковки: класифікація, функції, логістичний зміст. Життєвий цикл тари. Засоби ідентифікації товарів. Сутність маркування. Зміст та засоби пломбування тари.

Тема №11. Інфраструктура контейнерних перевезень.

Логістичний зміст контейнерних перевезень. Класифікація та загальні технічні характеристики контейнерів. Контейнерні площадки. Обладнання призначене для переробки контейнерів.

Тема №12. Маніпуляційне обладнання.

Характеристика маніпуляційної інфраструктури. Підйомно-транспортні засоби і механізми на різних видах транспорту. Крани, транспортери, конвеєри, ліфти, навантажувачі, візки, штаблери, їх параметри та продуктивність роботи.

Тема №13. Інформаційна інфраструктура.

Інформаційні системи для відстежування руху потоків. Основні засоби збирання, зберігання та передачі інформації про місце знаходження вантажу. Сучасні засоби телекомунікацій та зв'язку. Роль глобальних електронних мереж в обслуговуванні товарних потоків. Моніторинг вантажопотоків у режимі реального часу. Матеріально-технічне забезпечення трекінгу і тренінгу.

Тема №14. Інфраструктура обслуговування зовнішньоторговельних операцій.

Пункти перетину кордону та їх характеристика. Транскордонні території. Розвиток логістичної інфраструктури транскордонних територій. Митні пости. Митні термінали. Митно-ліцензійні склади. Вимоги до розташування та обладнання митно-ліцензійних складів.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. И.Смирнов, Т.Косарева «Транспортна логістика», видавництво Центр навчальної літератури, 224с, 2018р.
2. Біловодська О.А. «Логістика: теорія і практика», видавництво ЦУЛ, 356с, 2018р.
3. О.Сумець, Т.Бабенкова «Логістична інфраструктура: теоретичний аспект», видавництво К: Хай-Тек Прес, 46с, 2010р.
4. Сумец А. М. Логистика: Учебное пособие. – К.: «Хай-Тек Пресс», 2008. – 320 с.
5. Алькема В. Г., Сумець О. М. Логістика: теорія та практика: Навч. посібник . – К.: ВД „Професіонал”, 2007. – 216 с.
6. Денисенко М. П., Левковець П. Р., Михайлова Л. І. та ін. Організація та проектування логістичних систем: Підручник / за ред. проф. М. П. Денисенка, проф. П. Р. Лековця, проф. Л. І. Михайлової. — К: Центр учбової літератури, 2010. — 336 с.
7. Чухрай Н. І. Логістичне обслуговування: Підручник. - Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2006. - 292с.
8. Крикавський Є.В., Чернописька Н.В. Логістичні системи: Навч. посібник. - Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2009. - 264 с.
9. Крикавський Є. В. Маркетинговий менеджмент . Навчальний посібник / Є. В. Крикавський, І. О. Дейнега, О. В. Дейнега, І. Ф. Лорві. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 380 с.
10. Крикавський Євген, Логістика для економістів. Підручник. Друге видання, виправлене і доповнене. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 476 с.
11. Є. В. Крикавського, Логістичний менеджмент. Навчальний посібник / О. Є. Шандрівська, В. В. Кузяк, Н. І. Хтей. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 192 с.

Допоміжна література:

12. Крикавський Є.В. «Логістика для економістів», видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 448с, 2004р.

13. М.Окландер «Логістика», видавництво Центр навчальної літератури, 346с, 2018р.

14. Яковлев А. І. Удосконалення методичних засад управління витратами на промислових підприємствах / А. І. Яковлев // Економіка. Фінанси. Право. – 2014. – № 7. – С. 17–19.

15. Сачинська Л. В. Управління логістичними витратами підприємства / Л. В. Сачинська // Маркетинг та логістика в системі менеджменту: тези доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 8–10 листопада 2012 р.). – 2012. – С. 382–383.

16. Окландер М. А. Логістика / М. А. Окландер. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 346 с.

17. Krajnc J. Activity-based Management of Logistic Costs in a Manufacturing Company: A Case of Increased Visibility of Logistics Costs in a Slovenian Paper Manufacturing Company / J. Krajnc, K. Logožar, B. Korošec // PROMET - Traffic&Transportation. – 2012. – Vol. 24, № 1. – P. 15–24.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

18. <http://www.cfin.ru/press/practical/2000-04/01.shtml> - планівка магазину як елемент мерчендайзинга.

19. <http://www.kariera.orc.ru/05-01/Bigpe024.html> – актуальність операційного менеджменту у практичній діяльності підприємства.

20. <http://www.optim.ru/Trade/1998/1/addons/addons.asp> - понятійний апарат виробничого менеджменту.

21. <http://www.zfn.nizhny.ru/num/74/1978.html> - характеристика системи MRP II.

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання для підсумкового контролю (екзамену):

1. Логістична інфраструктура: сутність, складові.
2. Логістична інфраструктура макро-, мезо- та мікрологістичних систем.
3. Об'єкти транспортної інфраструктури.
4. Світові тенденції розвитку транспортних систем.
5. Інфраструктура автомобільного транспорту.
6. Автотранспортні засоби, їх класифікація та техніко-економічні характеристики.
7. Інфраструктура залізничного транспорту.
8. Характеристика матеріально-технічної бази залізничного транспорту.

9. Рухомий склад, його класифікація та техніко-економічні характеристики.
10. Інфраструктура водного транспорту.
11. Характеристика матеріально-технічної бази водного транспорту.
12. Інфраструктура повітряного транспорту.
13. Авіаційні термінали, їх характеристика, пропускна спроможність та ефективність використання.
14. Повітряні транспортні засоби, їх класифікація, техніко-економічні характеристики та показники ефективності використання.
15. Інфраструктура трубопровідного транспорту.
16. Показники ефективності використання трубопроводу.
17. Транспортні термінали і центри консолідації вантажопотоків.
18. Загальна характеристика мережі логістичних центрів.
19. Складська інфраструктура.
20. Інфраструктурні об'єкти складу.
21. Інфраструктура системи пакування та маркування.
22. Сутність тари та упаковки: класифікація, функції, логістичний зміст.
23. Зміст та засоби пломбування тари.
24. Інфраструктура контейнерних перевезень.
25. Логістичний зміст контейнерних перевезень.
26. Маніпуляційне обладнання.
27. Інформаційні системи для відстежування руху потоків.
28. Основні засоби збирання, зберігання та передачі інформації про місце знаходження вантажу.
29. Розвиток логістичної інфраструктури транскордонних територій.
30. Митно-ліцензійні склади.